

2. Яковлів А. Український Кодекс 1743 року «Права по которым судился малоросийский народ». Кооперативне Видавництво «Заграва». Записки Наукового Товариства ім. Шевченка Т. 211 с.

3. Токарчук О.В. Державно-правові погляди С.П. Шелухіна: монографія. Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2012. 178 с.

4. Шелухін С. Історично-правні підстави Української державності. Вінніпег, 1929. 28 с.

УДК 340.12:004(477)(043.2)

**Хаустова М.Г.**, к.ю.н., доцент,  
провідний науковий співробітник,  
НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України,  
м. Київ, Україна

## **ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ У СФЕРІ УПРАВЛІННЯ СУСПІЛЬСТВОМ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ**

Цифровізація – одна з визначальних тенденцій розвитку людської цивілізації, яка формує більш інклюзивне суспільство та кращі механізми управління, розширює доступ до охорони здоров'я, освіти та банківської справи, підвищує якість та охоплення державних послуг, розширює спосіб співпраці людей, а також дає змогу скористатися більшим розмаїттям товарів за нижчими цінами [1].

Використання цифровізації у розвинутих країнах є нормою сьогодення. В Україні на протязі тривалого часу також проводиться активна законодавча робота в цьому напрямку. Так, 3 березня 2021 року Кабінет Міністрів України затвердив своєю Постановою Національну економічну стратегію на період до 2030 року, у якій визначаються орієнтири, принципи та цінності в економічній політиці, і серед них вказується на необхідність подальшого розвитку ефективної цифрової сервісної держави та компактних державних інститутів (розвиток цифрової економіки як одного із драйверів економічного зростання України) [2].

Використання цифрової економіки для української держави стає актуальним завданням. Сьогодні такі сфери життєдіяльності як медицина, політичні процеси, безпека, освіта, транспорт, екологія, адміністративні послуги, підприємницька діяльність, туризм неможливо уявити без використання інформаційно-комунікаційних технологій [3].

*Цифровізація надає такі можливості:*

1) здешевлення та спрощення вирішення типових завдань, що реалізуються шляхом проведення великих обсягів операцій, а також

створення нових робочих місць і підвищення продуктивності праці. Група експертів Світового банку зазначає, що безпосередньо у сфері цифрових технологій створюється обмежена кількість нових робочих місць, проте їх розвиток може супроводжуватися збільшенням кількості робочих місць у супутніх сферах діяльності (наприклад, у Китаї зростання електронної торгівлі призвело до створення 10 млн робочих місць в онлайн- магазинах та суміжних службах [4]; 2) збільшення додаткових вигод для споживача (поява нових товарів -електронних книг, цифрової музики; доступу до соціальних мереж, інтернет-магазинів і т.д.); 3) розширення участі в політичному та суспільному житті, онлайн-доступ до державних послуг; 4) підвищення якості життя, в першу чергу за рахунок поліпшення задоволення конкретних вже відомих і нових потреб людей; 5) цифровізація стає важливим джерелом технологічного домінування, та, як наслідок, глобального впливу ряду провідних країн на світовій арені; 6) відкривають широкий спектр нових можливостей впливу на формування політичних настроїв, ведення політичної боротьби.

*Серед негативних наслідків цифровізації, які частково вже виявились у межах окремих національних економік, виділяються: нерівномірність розподілу благ цифровізації, пов'язана з обмеженістю доступу до Інтернету. При цьому 60% населення планети в даний час його не мають; зростання поляризації ринків праці і, як наслідок, конкуренції серед працівників за низькооплачувані місця через те, що нові технології замінюють стандартні трудові операції. Багато дослідників відзначають, що тотальна роботизація може викликати значні диспропорції між попитом і пропозицією на ринку праці, що призведе до зростання технологічного безробіття, позбавить заробітку багатьох працівників, призведе до втрати або зниження їх соціального статусу; зміцнення позицій природних монополій, що може стати причиною посилення концентрації на ринках [4].*

Отже, для отримання переваг від поширення цифровізації необхідними є виважений підхід до впровадження цифрових технологій в усіх сферах, з врахуванням особливостей процесів, що відбуваються в суспільстві та реального стану і особливостей розвитку (економічних, політичних, соціальних, культурних та інш.) всіх країн світу, а також відповідальна взаємодія держав у поширенні цифрових технологій та контролі за цими процесами.

#### *Література*

1. Boudreau, J. (2016). Work in the Future Will Fall into These Categories. Harvard Business Review. URL: <https://hbr.org/2016/03/work-in-the-future-will-fall-into-these-4-categories>.

2. OECD Digital Economy Outlook (2017). URL: <https://espas.secure.europarl.europa.eu/orbis/sites/default/files/generated/document/en/9317011.pdf>.

3. Соснін О. Цифровізація як нова реальність України. URL: <https://lexinform.com.ua/dumka-eksperta/tsyfrovizatsiya-yak-nova-realnist-ukrayiny/>.

4. Цифровізація: переваги та шляхи подолання викликів. URL: <https://razumkov.org.ua/statti/tsyfrovizatsiia-perevagy-ta-shliakhy-podolannia-vyklykiv>.

УДК 342(043.2)

**Ходаківська К.А.**, здобувач вищої освіти  
другого (магістерського) рівня,  
**Череватюк В.Б.**, к.і.н., доцент,  
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

## **КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ**

Євроінтеграція України – це процес, у якому Україна наближається до ЄС у політичній, економічній та соціальній сферах. Це передбачає впровадження в Україні європейських стандартів, зокрема у галузі прав людини. ЄС впливає на реалізацію прав людини в Україні за допомогою Угоди про асоціацію.

Інтеграція України до ЄС включає багато секторів, які визначають відносини між Києвом і Брюсселем. Угода моніториться за 24 напрямками, що, серед інших, охоплюють права людини та інтелектуальну власність. Однак варто зазначити, що інтеграція в різних секторах може відрізнятися за масштабами, станом виконання та часовим горизонтом очікуваних результатів [1, с. 15].

Україна прийняла цілий ряд законів, які відповідають європейським стандартам захисту прав і свобод громадян. Однак ефективний захист цих прав залежить не тільки від наявності законодавства, але й від його реалізації та забезпечення. Ефективність дії конституційних норм може бути досягнута тільки за умови високої правової культури не лише серед державних службовців, але й серед усіх громадян. Адже *євроінтеграція* – це і зміна світогляду. Ми маємо відповідати новим світоглядним стандартам, **таким як відповідальність, повага один до одного, до права та гідності**. Діяти як європеєць – це не тільки внести зміни в законодавство, а й дотримуватись його без усяких умовностей.

Сьогодні Україна зосереджує зусилля на реформуванні правової системи з метою створення соціальної, демократичної та правової